

Lege nr. 161/2003

din 19/04/2003

privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 279 din 21/04/2003

Actul a intrat în vigoare la data de 21 aprilie 2003

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

TITLUL III

Prevenirea și combaterea criminalității informatice

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 34. - Prezentul titlu reglementează prevenirea și combaterea criminalității informatice, prin măsuri specifice de prevenire, descoperire și sancționare a infracțiunilor săvârșite prin intermediul sistemelor informatice, asigurându-se respectarea drepturilor omului și protecția datelor personale.

Art. 35. - (1) În prezentul titlu, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:

a) prin sistem informatic se înțelege orice dispozitiv sau ansamblu de dispozitive interconectate sau aflate în relație funcțională, dintre care unul sau mai multe asigură prelucrarea automată a datelor, cu ajutorul unui program informatic;

b) prin prelucrare automată a datelor se înțelege procesul prin care datele dintr-un sistem informatic sunt prelucrate prin intermediul unui program informatic;

c) prin program informatic se înțelege un ansamblu de instrucțiuni care pot fi executate de un sistem informatic în vederea obținerii unui rezultat determinat;

d) prin date informatice se înțelege orice reprezentare a unor fapte, informații sau concepte într-o formă care poate fi prelucrată printr-un sistem informatic. În această categorie se include și orice program informatic care poate determina realizarea unei funcții de către un sistem informatic;

e) prin furnizor de servicii se înțelege:

1. orice persoană fizică sau juridică ce oferă utilizatorilor posibilitatea de a comunica prin intermediul sistemelor informatice;

2. orice altă persoană fizică sau juridică ce prelucrează sau stochează date informatice pentru persoanele prevăzute la pct. 1 și pentru utilizatorii serviciilor oferite de acestea;

f) prin date referitoare la traficul informațional se înțelege orice date informatice referitoare la o comunicare realizată printr-un sistem informatic și produse de acesta, care reprezintă o parte din lanțul de comunicare, indicând originea, destinația, ruta, ora, data, mărimea, volumul și durata comunicării, precum și tipul serviciului utilizat pentru comunicare;

g) prin date referitoare la utilizatori se înțelege orice informație care poate conduce la identificarea unui utilizator, incluzând tipul de comunicație și serviciul folosit, adresa poștală, adresa geografică, numere de telefon sau alte numere de acces și modalitatea de plată a serviciului respectiv, precum și orice alte date care pot conduce la identificarea utilizatorului;

h) prin măsuri de securitate se înțelege folosirea unor proceduri, dispozitive sau programe informatice specializate cu ajutorul cărora accesul la un sistem informatic este restricționat sau interzis pentru anumite categorii de utilizatori;

i) prin materiale pornografice cu minori se înțelege orice material care prezintă un minor având un comportament sexual explicit sau o persoană majoră care este prezentată ca un minor având un comportament sexual explicit ori imagini care, deși nu prezintă o persoană reală, simulează, în mod credibil, un minor având un comportament sexual explicit.

(2) În sensul prezentului titlu, acționează fără drept persoana care se află în una dintre următoarele situații:

a) nu este autorizată, în temeiul legii sau al unui contract;

b) depășește limitele autorizării;

c) nu are permisiunea, din partea persoanei fizice sau juridice competente, potrivit legii, să o acorde, de a folosi, administra sau controla un sistem informatic ori de a desfășura cercetări științifice sau de a efectua orice altă operațiune într-un sistem informatic.

CAPITOLUL II

Prevenirea criminalității informatice

Art. 36. - Pentru asigurarea securității sistemelor informatice și a protecției datelor personale, autoritățile și instituțiile publice cu competențe în domeniu, furnizorii de servicii, organizațiile neguvernamentale și alți reprezentanți ai societății civile desfășoară activități comune și programe de prevenire a criminalității informatice.

Art. 37. - Autoritățile și instituțiile publice cu competențe în domeniu, în cooperare cu furnizorii de servicii, organizațiile neguvernamentale și alți reprezentanți ai societății civile promovează politici, practici, măsuri, proceduri și standarde minime de securitate a sistemelor informatice.

Art. 38. - Autoritățile și instituțiile publice cu competențe în domeniu, în cooperare cu furnizorii de servicii, organizațiile neguvernamentale și alți reprezentanți ai societății civile organizează campanii de informare privind criminalitatea informatică și riscurile la care sunt expuși utilizatorii de sisteme informatice.

Art. 39. - (1) Ministerul Justiției, Ministerul de Interne, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, Serviciul Român de Informații și Serviciul de Informații Externe constituie și actualizează continuu baze de date privind criminalitatea informatică.

(2) Institutul Național de Criminologie din subordinea Ministerului Justiției efectuează studii periodice în scopul identificării cauzelor care determină și a condițiilor ce favorizează criminalitatea informatică.

Art. 40. - Ministerul Justiției, Ministerul de Interne, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, Serviciul Român de Informații și Serviciul de Informații Externe desfășoară programe speciale de pregătire și perfecționare a personalului cu atribuții în prevenirea și combaterea criminalității informatice.

Art. 41. - Proprietarii sau administratorii de sisteme informatice la care accesul este interzis sau restricționat pentru anumite categorii de utilizatori au obligația de a avertiza utilizatorii cu privire la condițiile legale de acces și utilizare, precum și cu privire la consecințele juridice ale accesului fără drept la aceste sisteme informatice. Avertizarea trebuie să fie accesibilă oricărui utilizator.

CAPITOLUL III

Infrațiuni și contravenții

SECȚIUNEA 1

Infrațiuni contra confidențialității și integrității datelor și sistemelor informatice

Art. 42. - (1) Accesul, fără drept, la un sistem informatic constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârșită în scopul obținerii de date informatice, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(3) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) sau (2) este săvârșită prin încălcarea măsurilor de securitate, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani.

Art. 43. - (1) Interceptarea, fără drept, a unei transmisii de date informatice care nu este publică și care este destinată unui sistem informatic, provine dintr-un asemenea sistem sau se efectuează în cadrul unui sistem informatic constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și interceptarea, fără drept, a unei emisii electromagnetice provenite dintr-un sistem informatic ce conține date informatice care nu sunt publice.

Art. 44. - (1) Fapta de a modifica, șterge sau deteriora date informatice ori de a restricționa accesul la aceste date, fără drept, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Transferul neautorizat de date dintr-un sistem informatic se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani.

(3) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (2) se sancționează și transferul neautorizat de date dintr-un mijloc de stocare a datelor informatice.

Art. 45. - Fapta de a perturba grav, fără drept, funcționarea unui sistem informatic, prin introducerea, transmiterea, modificarea, ștergerea sau deteriorarea datelor informatice sau prin restricționarea accesului la aceste date constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani.

Art. 46. - (1) Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 1 la 6 ani:

a) fapta de a produce, vinde, de a importa, distribui sau de a pune la dispoziție, sub orice altă formă, fără drept, a unui dispozitiv sau program informatic conceput sau adaptat în scopul săvârșirii uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 42-45;

b) fapta de a produce, vinde, de a importa, distribui sau de a pune la dispoziție, sub orice altă formă, fără drept, a unei parole, cod de acces sau alte asemenea date informatice care permit accesul total sau parțial la un sistem informatic în scopul săvârșirii uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 42-45.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și deținerea, fără drept, a unui dispozitiv, program informatic, parolă, cod de acces sau dată informatică dintre cele prevăzute la alin. (1) în scopul săvârșirii uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 42-45.

Art. 47. - Tentativa infracțiunilor prevăzute la art. 42-46 se pedepsește.

SECȚIUNEA a 2-a

Infracțiuni informatice

Art. 48. - Fapta de a introduce, modifica sau șterge, fără drept, date informatice ori de a restricționa, fără drept, accesul la aceste date, rezultând date necorespunzătoare adevărului, în scopul de a fi utilizate în vederea producerii unei consecințe juridice, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Art. 49. - Fapta de a cauza un prejudiciu patrimonial unei persoane prin introducerea, modificarea sau ștergerea de date informatice, prin restricționarea accesului la aceste date ori prin împiedicarea în orice mod a funcționării unui sistem informatic, în scopul de a obține un beneficiu material pentru sine sau pentru altul, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani.

Art. 50. - Tentativa infracțiunilor prevăzute la art. 48 și 49 se pedepsește.

SECȚIUNEA a 3-a

Pornografia infantilă prin sisteme informatice

Art. 51. - (1) Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani și interzicerea unor drepturi producerea în vederea răspândirii, oferirea sau punerea la dispoziție, răspândirea sau transmiterea, procurarea pentru sine sau pentru altul de materiale pornografice cu minori prin sisteme informatice ori deținerea, fără drept, de materiale pornografice cu minori într-un sistem informatic sau un mijloc de stocare a datelor informatice.

(2) Tentativa se pedepsește.

SECȚIUNEA a 4-a

Contravenții

Art. 52. - Nerespectarea obligației prevăzute la art. 41 constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 5.000.000 lei la 50.000.000 lei.

Art. 53. - (1) Constatarea contravenției prevăzute la art. 52 și aplicarea sancțiunii se fac de către personalul împuternicit în acest scop de către ministrul comunicațiilor și tehnologiei informației, precum și de către personalul special abilitat din cadrul Ministerului de Interne.

(2) Contravenției prevăzute la art. 52 îi sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările ulterioare.

CAPITOLUL IV

Dispoziții procedurale

Art. 54. - (1) În cazuri urgente și temeinic justificate, dacă există date sau indicii temeinice cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni prin intermediul sistemelor informatice, în scopul strângerii de probe sau al identificării făptuitorilor, se poate dispune conservarea imediată a datelor informatice ori a datelor referitoare la traficul informațional, față de care există pericolul distrugerii ori alterării.

(2) În cursul urmăririi penale conservarea se dispune de procuror, prin ordonanță motivată, la cererea organului de cercetare penală sau din oficiu, iar în cursul judecății, de instanță prin încheiere.

(3) Măsura prevăzută la alin. (1) se dispune pe o durată ce nu poate depăși 90 de zile și poate fi prelungită, o singură dată, cu o perioadă ce nu poate depăși 30 de zile.

(4) Ordonanța procurorului sau încheierea instanței se transmite, de îndată, oricărui furnizor de servicii sau oricărei persoane în posesia căreia se află datele prevăzute la alin. (1), aceasta fiind obligată să le conserve imediat, în condiții de confidențialitate.

(5) În cazul în care datele referitoare la traficul informațional se află în posesia mai multor furnizori de servicii, furnizorul de servicii prevăzut la alin.(4) are obligația de a pune, de îndată, la dispoziția organului de urmărire penală sau a instanței informațiile necesare identificării celorlalți furnizori de servicii, în vederea cunoașterii tuturor elementelor din lanțul de comunicare folosit.

(6) Până la terminarea urmăririi penale, procurorul este obligat să încunoștințeze, în scris, persoanele față de care se efectuează urmărirea penală și ale căror date au fost conservate.

Art. 55. - (1) În termenul prevăzut la art. 54 alin. (3) procurorul, pe baza autorizației motivate a procurorului anume desemnat de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel sau, după caz, de procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, ori instanța de judecată dispune cu privire la ridicarea obiectelor care conțin date informatice, date referitoare la traficul informațional sau date referitoare la utilizatori, de la persoana sau furnizorul de servicii care le deține, în vederea efectuării de copii, care pot servi ca mijloc de probă.

(2) Dacă obiectele care conțin datele informatice sau datele referitoare la traficul informațional nu sunt puse de bunăvoie la dispoziția organelor judiciare pentru efectuarea de copii, procurorul prevăzut la alin. (1) sau instanța de judecată dispune ridicarea silită. În cursul judecății, dispoziția de ridicare silită se comunică procurorului, care ia măsuri de aducere la îndeplinire, prin organul de cercetare penală.

(3) Copiile prevăzute la alin. (1) se realizează cu mijloace tehnice și proceduri adecvate de natură să asigure integritatea informațiilor conținute de acestea.

Art. 56. - (1) Ori de câte ori pentru descoperirea și strângerea probelor este necesară cercetarea unui sistem informatic sau a unui suport de stocare a datelor informatice, organul competent prevăzut de lege poate dispune efectuarea unei percheziții.

(2) Dacă organul de urmărire penală sau instanța de judecată apreciază că ridicarea obiectelor care conțin datele prevăzute la alin. (1) ar afecta grav desfășurarea activității persoanelor care dețin aceste obiecte, poate dispune efectuarea de copii, care pot servi ca mijloc de probă și care se realizează potrivit art. 55 alin. (3).

(3) În cazul în care, cu ocazia cercetării unui sistem informatic sau a unui suport de stocare a datelor informatice, se constată că datele informatice căutate sunt cuprinse într-un alt sistem informatic sau suport de stocare a datelor informatice și sunt accesibile din sistemul sau suportul inițial, se poate dispune, de îndată, autorizarea efectuării percheziției în vederea cercetării tuturor sistemelor informatice sau suporturilor de stocare a datelor informatice căutate.

(4) Dispozițiile din **Codul** de procedură penală referitoare la efectuarea percheziției domiciliare se aplică în mod corespunzător.

Art. 57. - (1) Accesul într-un sistem informatic, precum și interceptarea și înregistrarea comunicărilor desfășurate prin intermediul sistemelor informatice se efectuează când sunt utile pentru aflarea adevărului, iar stabilirea situației de fapt sau identificarea făptuitorilor nu poate fi realizată în baza altor probe.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) se realizează cu autorizarea motivată a procurorului anume desemnat de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel sau, după caz, de procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție ori de procurorul general al Parchetului Național Anticorupție, de către organele de cercetare penală, cu sprijinul unor persoane specializate, care sunt obligate să păstreze secretul operațiunii efectuate.

(3) Autorizația prevăzută la alin. (2) se dă pentru cel mult 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii în aceleași condiții, pentru motive temeinic justificate, fiecare prelungire neputând depăși 30 de zile. Durata maximă a măsurii autorizate nu poate depăși 4 luni.

(4) Până la terminarea urmăririi penale, procurorul este obligat să încunoștințeze în scris persoanele față de care s-au dispus măsurile prevăzute la alin. (1).

(5) Dispozițiile Codului de procedură penală referitoare la înregistrările audio sau video se aplică în mod corespunzător.

Art. 58. - Dispozițiile prezentului capitol se aplică în urmărirea penală sau judecarea cauzelor privind infracțiunile prevăzute în prezentul titlu și a oricăror alte infracțiuni săvârșite prin intermediul sistemelor informatice.

Art. 59. - În cazul infracțiunilor prevăzute în prezentul titlu și al oricăror alte infracțiuni săvârșite prin intermediul sistemelor informatice, pentru a garanta aducerea la îndeplinire a confiscării speciale prevăzute la **art. 118** din Codul penal se pot lua măsurile asigurătorii prevăzute de **Codul de procedură penală**.

CAPITOLUL V

Cooperare internațională

Art. 60. - (1) Autoritățile judiciare române cooperează în mod direct, în condițiile legii și cu respectarea obligațiilor decurgând din instrumentele juridice internaționale la care România este parte, cu instituțiile având atribuții similare din alte state, precum și cu organizațiile internaționale specializate în domeniu.

(2) Cooperarea, care se organizează și se desfășoară potrivit alin. (1), poate avea ca obiect, după caz, asistența judiciară internațională în materie penală, extrădarea, identificarea, blocarea, sechestrarea și confiscarea produselor și instrumentelor infracțiunii, desfășurarea anchetelor comune, schimbul de informații, asistența tehnică sau de altă natură pentru culegerea și analiza informațiilor, formarea personalului de specialitate, precum și alte asemenea activități.

Art. 61. - (1) La solicitarea autorităților competente române sau ale altor state, pe teritoriul României se pot desfășura anchete comune, în vederea prevenirii și combaterii criminalității informatice.

(2) Anchetele comune prevăzute la alin. (1) se desfășoară în baza acordurilor bilaterale sau multilaterale încheiate de autoritățile competente.

(3) Reprezentanții autorităților competente române pot participa la anchete comune desfășurate pe teritorii ale altor state, cu respectarea legislațiilor acestora.

Art. 62. - (1) Pentru asigurarea cooperării internaționale imediate și permanente în domeniul combaterii criminalității informatice se înființează, în cadrul Secției de Combatere a Criminalității Organizate și Antidrog din Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, Serviciul de combatere a criminalității informatice, ca punct de contact disponibil permanent.

(2) Serviciul de combatere a criminalității informatice are următoarele atribuții:

a) acordă asistență de specialitate și oferă date despre legislația română în materie punctelor de contact similare din alte state;

b) dispune conservarea imediată a datelor, precum și ridicarea obiectelor care conțin datele informatice sau datele referitoare la traficul informațional solicitate de o autoritate străină competentă;

c) execută sau facilitează executarea, potrivit legii, a comisiilor rogatorii solicitate în cauze privind combaterea criminalității informatice, cooperând cu toate autoritățile române competente.

Art. 63. - (1) În cadrul cooperării internaționale, autoritățile străine competente pot solicita Serviciului de combatere a criminalității informatice conservarea imediată a datelor informatice ori a datelor referitoare la traficul informațional, existente într-un sistem informatic de pe teritoriul României, cu privire la care autoritatea străină urmează să formuleze o cerere de asistență judiciară internațională în materie penală.

(2) Cererea de conservare imediată prevăzută la alin. (1) cuprinde următoarele:

a) autoritatea care solicită conservarea;

b) o scurtă prezentare a faptelor care fac obiectul urmăririi penale și încadrarea juridică a acestora;

c) datele informatice care se solicită a fi conservate;

d) orice informație disponibilă, necesară pentru identificarea deținătorului de date informatice și a localizării sistemului informatic;

e) utilitatea datelor informatice și necesitatea conservării lor;

f) intenția autorității străine de a formula o cerere de asistență judiciară internațională în materie penală.

(3) Cererea de conservare se execută potrivit art. 54 pentru o perioadă care nu poate fi mai mică de 60 de zile și este valabilă până la luarea unei decizii de către autoritățile române competente cu privire la cererea de asistență judiciară internațională în materie penală.

Art. 64. - Dacă în executarea cererii formulate potrivit art. 63 alin. (1) se constată că un furnizor de servicii al altui stat este în posesia unor date referitoare la traficul informațional, Serviciul de combatere a criminalității informatice va informa de îndată despre aceasta autoritatea străină solicitantă, comunicând totodată informațiile necesare identificării respectivului furnizor de servicii.

Art. 65. - (1) O autoritate străină competentă poate avea acces la sursele publice române de date informatice publice, fără a fi necesară formularea unei solicitări în acest sens către autoritățile române.

(2) O autoritate străină competentă poate avea acces sau poate primi, prin intermediul unui sistem informatic existent pe teritoriul său, date informatice stocate în România, dacă are aprobarea persoanei autorizate, potrivit

legii, să le pună la dispoziție prin intermediul aceluși sistem informatic, fără a fi necesară formularea unei solicitări în acest sens către autoritățile române.

Art. 66. - Autoritățile române competente pot transmite, din oficiu, autorităților străine competente, cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal, informațiile și datele deținute, necesare pentru descoperirea infracțiunilor săvârșite prin intermediul sistemelor informatice sau pentru soluționarea de către autoritățile străine competente a cauzelor referitoare la aceste infracțiuni.

Art. 67. - Art. 29 din Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 483 din 5 iulie 2002, se abrogă.

TITLUL IV

Conflictul de interese și regimul incompatibilităților în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 68. - Prezentul titlu reglementează conflictul de interese și regimul incompatibilităților ce pot interveni în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice.

Art. 69. - (1) Prevederile prezentului titlu se aplică persoanelor care exercită următoarele demnități publice și funcții publice:

- a) Președinte al României;
- b) deputat și senator;
- c) consilier prezidențial și consilier de stat din Administrația Prezidențială;
- d) prim-ministru, ministru, ministru delegat, secretar de stat, subsecretar de stat și funcțiile asimilate acestora, prefect și subprefect;
- e) magistrați;
- f) aleși locali;
- g) funcționari publici.

(2) Funcțiile asimilate celor de ministru, secretar de stat și subsecretar de stat din cadrul unor autorități publice centrale sunt cele prevăzute în actele normative privind organizarea și funcționarea acestor autorități.

(3) Prin aleși locali se înțelege primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București, președinții și vicepreședinții consiliilor județene, consilierii locali și consilierii județeni.

CAPITOLUL II

Conflictul de interese

SECȚIUNEA 1

Definiție și principii

Art. 70. - Prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit **Constituției** și altor acte normative.

Art. 71. - Principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interese în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice sunt: imparțialitatea, integritatea, transparența deciziei și supremația interesului public.

SECȚIUNEA a 2-a

Conflictul de interese în exercitarea funcției de membru al Guvernului și a altor funcții publice de autoritate din administrația publică centrală și locală

Art. 72. - (1) Persoana care exercită funcția de membru al Guvernului, secretar de stat, subsecretar de stat sau funcții asimilate acestora, prefect ori subprefect este obligată să nu emită un act administrativ sau să nu încheie un

act juridic ori să nu ia sau să nu participe la luarea unei decizii în exercitarea funcției publice de autoritate, care produce un folos material pentru sine, pentru soțul său ori rudele sale de gradul I.

(2) Obligațiile prevăzute în alin. (1) nu privesc emiterea, aprobarea sau adoptarea actelor normative.

Art. 73. - (1) Încălcarea obligațiilor prevăzute în art. 72 alin. (1) constituie abatere administrativă, dacă nu este o faptă mai gravă, potrivit legii.

(2) Actele administrative emise sau actele juridice încheiate prin încălcarea obligațiilor prevăzute în art. 72 alin. (1) sunt lovite de nulitate absolută.

(3) Verificarea sesizărilor privind încălcarea obligațiilor prevăzute în art. 72 alin. (1) se face de către Corpul de control al primului-ministru. Rezultatul verificărilor se prezintă primului-ministru, care dispune, prin decizie, asupra măsurilor ce se impun.

(4) Dacă din verificările efectuate potrivit alin. (3) rezultă că cel în cauză a realizat foloase materiale prin săvârșirea abaterii administrative prevăzute la alin. (1), primul-ministru dispune, după caz, sesizarea organelor de urmărire penală competente sau a comisiilor competente de cercetare a averii, constituite potrivit Legii nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici.

(5) Decizia primului-ministru poate fi atacată la Curtea de Apel București - Secția de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la comunicare. Hotărârea curții de apel este supusă recursului.

(6) Hotărârea judecătorească irevocabilă sau, după caz, decizia primului-ministru, neatacată în termenul prevăzut la alin. (5), se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(7) Persoana care a săvârșit o abatere administrativă constatată potrivit alin. (3)-(6) este decăzută din dreptul de a mai exercita o funcție publică dintre cele prevăzute la art. 72 alin. (1) pentru o perioadă de 3 ani de la data publicării hotărârii judecătorești sau, după caz, a deciziei primului-ministru.

Art. 74. - (1) În cazul conflictului de interese prevăzut în prezenta secțiune, primul-ministru poate fi sesizat de orice persoană sau se poate sesiza din oficiu.

(2) Persoanei care a sesizat conflictul de interese i se comunică, în scris, modul de soluționare a sesizării, în termen de 30 de zile de la data soluționării acesteia.

Art. 75. - Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim ca urmare a existenței unui conflict de interese prevăzut în prezenta secțiune se poate adresa instanței de judecată competente, potrivit legii, în funcție de natura actului emis sau încheiat.

SECȚIUNEA a 3-a

Conflictul de interese privind aleșii locali

Art. 76. - (1) Primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București sunt obligați să nu emită un act administrativ sau să nu încheie un act juridic ori să nu emită o dispoziție, în exercitarea funcției, care produce un folos material pentru sine, pentru soțul său ori rudele sale de gradul I.

(2) Actele administrative emise sau actele juridice încheiate ori dispozițiile emise cu încălcarea obligațiilor prevăzute la alin. (1) sunt lovite de nulitate absolută.

(3) Dacă în urma controlului asupra legalității actelor juridice încheiate sau emise de persoanele prevăzute la alin. (1) rezultă că alesul local în cauză a realizat foloase materiale, prefectul dispune, după caz, sesizarea organelor de urmărire penală competente sau a comisiilor competente de cercetare a averii, constituite potrivit Legii nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici.

(4) Orice persoană interesată poate sesiza, în scris, prefectul în legătură cu faptele prevăzute la alin. (1). Dispozițiile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

Art. 77. - Conflicturile de interese pentru președinții și vicepreședinții consiliilor județene sau consilierii locali și județeni sunt prevăzute în art. 47 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 78. - Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim ca urmare a existenței unui conflict de interese prevăzut în prezenta secțiune se poate adresa instanței de judecată competente, potrivit legii, în funcție de natura actului emis sau încheiat.

SECȚIUNEA a 4-a

Conflictul de interese privind funcționarii publici

Art. 79. - (1) Funcționarul public este în conflict de interese dacă se află în una dintre următoarele situații:

- a)** este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial;
- b)** participă în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, cu funcționari publici care au calitatea de soț sau rudă de gradul I;
- c)** interesele sale patrimoniale, ale soțului sau rudelor sale de gradul I pot influența deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției publice.

(2) În cazul existenței unui conflict de interese, funcționarul public este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcției publice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (1), conducătorul autorității sau instituției publice, la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct funcționarul public în cauză, va desemna un alt funcționar public, care are aceeași pregătire și nivel de experiență.

(4) Încălcarea dispozițiilor alin. (2) poate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă ori penală, potrivit legii.

CAPITOLUL III

Incompatibilități

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 80. - Incompatibilitățile privind demnitățile publice și funcțiile publice sunt cele reglementate de **Constituție**, de legea aplicabilă autorității sau instituției publice în care persoanele ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică își desfășoară activitatea, precum și de dispozițiile prezentului titlu.

SECȚIUNEA a 2-a

Incompatibilități privind calitatea de parlamentar

Art. 81. - (1) Calitatea de deputat sau de senator este incompatibilă cu exercitarea oricărei funcții publice de autoritate, potrivit Constituției, cu excepția celei de membru al Guvernului.

(2) Prin funcții publice de autoritate, incompatibile cu calitatea de deputat sau de senator, se înțelege funcțiile din administrația publică asimilate celor de ministru, funcțiile de secretar de stat, subsecretar de stat și funcțiile asimilate celor de secretar de stat și subsecretar de stat din cadrul organelor de specialitate din subordinea Guvernului sau a ministerelor, funcțiile din Administrația Prezidențială, din aparatul de lucru al Parlamentului și al Guvernului, funcțiile de conducere specifice ministerelor, celorlalte autorități și instituții publice, funcțiile de consilieri locali și consilieri județeni, de prefecți și subprefecți și celelalte funcții de conducere din aparatul propriu al prefecturilor, funcțiile de primar, viceprimar și secretar ai unităților administrativ-teritoriale, funcțiile de conducere și execuție din serviciile publice descentralizate ale ministerelor și celorlalte organe din unitățile administrativ-teritoriale și din aparatul propriu și serviciile publice ale consiliilor județene și consiliilor locale, precum și funcțiile care, potrivit legii, nu permit persoanelor care le dețin să candideze în alegeri.

Art. 82. - (1) Calitatea de deputat și senator este, de asemenea, incompatibilă cu:

- a)** funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la societățile comerciale, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, precum și la instituțiile publice;
- b)** funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la societățile comerciale prevăzute la lit. a);
- c)** funcția de reprezentant al statului în adunările generale ale societăților comerciale prevăzute la lit. a);
- d)** funcția de manager sau membru al consiliilor de administrație ale regiilor autonome, companiilor și societăților naționale;
- e)** calitatea de comerciant persoană fizică;

f) calitatea de membru al unui grup de interes economic;
g) o funcție publică încredințată de un stat străin, cu excepția acelor funcții prevăzute în acordurile și convențiile la care România este parte.

(2) În mod excepțional, Biroul permanent al Camerei Deputaților sau Senatului, la propunerea Guvernului și cu avizul comisiilor juridice, poate aproba participarea deputatului sau a senatorului ca reprezentant al statului în adunarea generală a acționarilor ori ca membru în consiliul de administrație al regiilor autonome, companiilor sau societăților naționale, instituțiilor publice ori al societăților comerciale, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, de interes strategic sau în cazul în care un interes public impune aceasta.

(3) Deputații și senatorii pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice.

Modificat de [articolul 1](#) din [Ordonanță de urgență nr. 77/2003](#) în data de **09 septembrie 2003**

Art. 83. - (1) Deputatul sau senatorul care la data intrării în vigoare a prezentului titlu se află în una dintre incompatibilitățile prevăzute de art. 81 și 82 va informa, în termen de 15 zile, Biroul permanent al Camerei din care face parte.

(2) În termen de 60 de zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (1), deputatul sau senatorul va opta între mandatul de parlamentar și funcția care generează incompatibilitatea, demisionând din una dintre funcții.

(3) După expirarea termenului prevăzut la alin. (2), dacă starea de incompatibilitate continuă să existe, deputatul sau senatorul este considerat demisionat din funcția de deputat sau de senator. Demisia se aduce la cunoștința Camerei din care face parte parlamentarul. Hotărârea Camerei prin care se constată demisia se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Procedura de constatare a incompatibilității este cea prevăzută în Regulamentul Camerei Deputaților și în Regulamentul Senatului.

SECȚIUNEA a 3-a

Incompatibilități privind funcția de membru al Guvernului și alte funcții publice de autoritate din administrația publică centrală și locală

Art. 84. - (1) Funcția de membru al Guvernului este incompatibilă cu:

a) orice altă funcție publică de autoritate, cu excepția celei de deputat sau de senator ori a altor situații prevăzute de Constituție;

b) o funcție de reprezentare profesională salarizată în cadrul organizațiilor cu scop comercial;

c) funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la societățile comerciale, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, precum și la instituțiile publice;

d) funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociaților la societățile comerciale prevăzute la lit. c);

e) funcția de reprezentant al statului în adunările generale ale societăților comerciale prevăzute la lit. c);

f) funcția de manager sau membru al consiliilor de administrație ale regiilor autonome, companiilor și societăților naționale;

g) calitatea de comerciant persoană fizică;

h) calitatea de membru al unui grup de interes economic;

i) o funcție publică încredințată de un stat străin, cu excepția acelor funcții prevăzute în acordurile și convențiile la care România este parte.

(2) Funcția de secretar de stat, funcția de subsecretar de stat și funcțiile asimilate acestora sunt incompatibile cu exercitarea altei funcții publice de autoritate, precum și cu exercitarea funcțiilor prevăzute la alin. (1) lit. b)-i).

(3) În mod excepțional, Guvernul poate aproba participarea persoanelor prevăzute la alin. (1) și (2) ca reprezentanți ai statului în adunarea generală a acționarilor ori ca membri în consiliul de administrație al regiilor autonome, companiilor sau societăților naționale, instituțiilor publice ori al societăților comerciale, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, de interes strategic sau în cazul în care un interes public impune aceasta.

(4) Membrii Guvernului, secretarii de stat, subsecretarii de stat și persoanele care îndeplinesc funcții asimilate acestora pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice.

Art. 85. - (1) Funcția de prefect și subprefect este incompatibilă cu:

- a) calitatea de deputat sau senator;
- b) funcția de primar și viceprimar, primar general și viceprimar al municipiului București;
- c) funcția de consilier local sau consilier județean;
- d) o funcție de reprezentare profesională salarizată în cadrul organizațiilor cu scop comercial;
- e) funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la societățile comerciale, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, precum și la instituțiile publice;
- f) funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la societățile comerciale prevăzute la lit. e);
- g) funcția de reprezentant al statului în adunările generale ale societăților comerciale prevăzute la lit. e);
- h) funcția de manager sau membru al consiliilor de administrație ale regiilor autonome, companiilor și societăților naționale;
- i) calitatea de comerciant persoană fizică;
- j) calitatea de membru al unui grup de interes economic;
- k) o funcție publică încredințată de un stat străin, cu excepția acelor funcții prevăzute în acordurile și convențiile la care România este parte.

(2) Prefecții și subprefecții pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice.

Art. 86. - (1) Persoana care exercită una dintre funcțiile publice de autoritate prevăzute la art. 84 și 85 este obligată, la data depunerii jurământului sau, după caz, la data numirii în funcție, să declare că nu se află în unul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute de lege.

(2) În cazul în care, în timpul exercitării funcției publice de autoritate prevăzute la art. 84 și 85, apare unul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute de lege, se procedează după cum urmează:

- a) pentru funcția de prim-ministru, ministru și ministru delegat, se aplică dispozițiile corespunzătoare din Legea **nr. 90/2001** privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor;
- b) pentru funcția de secretar de stat, subsecretar de stat și funcțiile asimilate acestora, precum și pentru funcția de prefect și subprefect, constatarea cazului de incompatibilitate se face de ministrul administrației publice, care îl va informa pe primul-ministru, pentru a dispune măsurile necesare.

SECȚIUNEA a 4-a

Incompatibilități privind aleșii locali

Art. 87. - (1) Funcția de primar și viceprimar, primar general și viceprimar al municipiului București, președinte și vicepreședinte al consiliului județean este incompatibilă cu:

- a) funcția de consilier local;
- b) funcția de prefect sau subprefect;
- c) calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă, indiferent de durata acestuia;
- d) funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație ori cenzor sau orice funcție de conducere ori de execuție la societățile comerciale, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, la regiile autonome de interes național sau local, la companiile și societățile naționale, precum și la instituțiile publice;
- e) funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate comercială;
- f) funcția de reprezentant al unității administrativ-teritoriale în adunările generale ale societăților comerciale de interes local sau de reprezentant al statului în adunarea generală a unei societăți comerciale de interes național;
- g) calitatea de comerciant persoană fizică;
- h) calitatea de membru al unui grup de interes economic;
- i) calitatea de deputat sau senator;
- j) funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat sau o altă funcție asimilată acestora;
- k) orice alte funcții publice sau activități remunerate, în țară sau în străinătate, cu excepția funcției de cadru didactic sau a funcțiilor în cadrul unor asociații, fundații sau alte organizații neguvernamentale.

(2) Primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București nu pot deține, pe durata exercitării mandatului, funcția de consilier județean.

(3) Primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice.

Art. 88. - (1) Funcția de consilier local sau consilier județean este incompatibilă cu:

- a) funcția de primar sau viceprimar;
- b) funcția de prefect sau subprefect;
- c) calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă în aparatul propriu al consiliului local respectiv sau în aparatul propriu al consiliului județean ori al prefecturii din județul respectiv;
- d) funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, asociat, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la regiile autonome și societățile comerciale de interes local înființate sau aflate sub autoritatea consiliului local ori a consiliului județean respectiv sau la regiile autonome și societățile comerciale de interes național care își au sediul sau care dețin filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă;
- e) funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate comercială de interes local ori la o societate comercială de interes național care își are sediul sau care deține filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă;
- f) funcția de reprezentant al statului la o societate comercială care își are sediul ori care deține filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă;
- g) calitatea de deputat sau senator;
- h) funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat și funcțiile asimilate acestora.

(2) O persoană nu poate exercita în același timp un mandat de consilier local și un mandat de consilier județean.

Art. 89. - (1) Calitatea de ales local este incompatibilă și cu calitatea de acționar semnificativ la o societate comercială înființată de consiliul local, respectiv de consiliul județean.

(2) Incompatibilitatea există și în situația în care soțul sau rudele de gradul I ale alesului local dețin calitatea de acționar semnificativ la unul dintre agenții economici prevăzuți la alin. (1).

(3) Prin acționar semnificativ se înțelege persoana care exercită drepturi aferente unor acțiuni care, cumulate, reprezintă cel puțin 10% din capitalul social sau îi conferă cel puțin 10% din totalul drepturilor de vot în adunarea generală.

Art. 90. - (1) Consilierii locali și consilierii județeni care au funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor ori alte funcții de conducere, precum și calitatea de acționar sau asociat la societățile comerciale cu capital privat sau cu capital majoritar de stat ori cu capital al unei unități administrativ-teritoriale nu pot încheia contracte comerciale de prestări de servicii, de executare de lucrări, de furnizare de produse sau contracte de asociere cu autoritățile administrației publice locale din care fac parte, cu instituțiile sau regiile autonome de interes local aflate în subordinea ori sub autoritatea consiliului local sau județean respectiv ori cu societățile comerciale înființate de consiliile locale sau consiliile județene respective.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul în care funcțiile sau calitățile respective sunt deținute de soțul sau rudele de gradul I ale alesului local.

Art. 91. - (1) Starea de incompatibilitate intervine numai după validarea mandatului, iar în cazul prevăzut la art. 88 alin. (2), după validarea celui de-al doilea mandat, respectiv după numirea sau angajarea alesului local, ulterior validării mandatului, într-o funcție incompatibilă cu cea de ales local.

(2) În cazul prevăzut la art. 89, incompatibilitatea cu calitatea de ales local intervine la data la care alesul local, soțul sau ruda de gradul I a acestuia devin acționari.

(3) Alesul local poate renunța la funcția deținută înainte de a fi numit sau ales în funcția care atrage starea de incompatibilitate sau în cel mult 15 zile de la numirea sau alegerea în această funcție. Alesul local care devine incompatibil prin aplicarea prevederilor prezentei secțiuni este obligat să demisioneze din una dintre funcțiile incompatibile în cel mult 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(4) În situația în care alesul local aflat în stare de incompatibilitate nu renunță la una dintre cele două funcții incompatibile în termenul prevăzut la alin. (3), prefectul va emite un ordin prin care constată încetarea de drept a mandatului de ales local la data împlinirii termenului de 15 zile sau, după caz, 60 de zile, la propunerea secretarului unității administrativ-teritoriale. Orice persoană poate sesiza secretarul unității administrativ-teritoriale.

(5) Ordinul emis de prefect potrivit alin. (4) poate fi atacat la instanța de contencios administrativ competentă.

(6) În cazul primarilor, prefectul va propune Guvernului stabilirea datei pentru alegerea unui nou primar, iar în cazul consilierilor locali și consilierilor județeni, se va proceda la validarea mandatului unui supleant, potrivit prevederilor Legii nr. 70/1991 privind alegerile locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 92. - (1) Încălcarea dispozițiilor art. 90 atrage încetarea de drept a mandatului de ales local la data încheierii contractelor.

(2) Consilierii locali și consilierii județeni care au contracte încheiate cu încălcarea art. 90 au obligația ca, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, să renunțe la contractele încheiate. Orice persoană poate sesiza secretarul unității administrativ-teritoriale.

(3) Încălcarea obligației prevăzute la alin. (2) atrage încetarea de drept a mandatului de ales local.

(4) Constatarea încetării mandatului de consilier local sau consilier județean se face prin ordin al prefectului, la propunerea secretarului unității administrativ-teritoriale.

(5) Ordinul emis de prefect potrivit alin. (4) poate fi atacat la instanța de contencios administrativ competentă.

(6) Prevederile alin. (1) și (3) nu se aplică dacă, până la emiterea ordinului de către prefect, se face dovada că încălcarea dispozițiilor art. 90 a încetat.

Art. 93. - (1) Prevederile art. 90 se aplică și persoanelor încadrate cu contract individual de muncă în aparatul propriu al consiliului local sau al consiliului județean ori la regiile autonome aflate sub autoritatea consiliilor respective sau la societățile înființate de consiliile locale sau consiliile județene respective.

(2) Încălcarea de către persoanele prevăzute la alin. (1) a dispozițiilor art. 90 atrage încetarea de drept a raporturilor de muncă.

(3) Constatarea încetării raporturilor de muncă se face prin ordin sau dispoziție a conducătorilor autorităților publice sau ai agenților economici prevăzuți la alin. (1). Prevederile art. 92 alin. (6) se aplică în mod corespunzător.

SECȚIUNEA a 5-a

Incompatibilități privind funcționarii publici

Art. 94. - (1) Calitatea de funcționar public este incompatibilă cu orice altă funcție publică decât cea în care a fost numit, precum și cu funcțiile de demnitate publică.

(2) Funcționarii publici nu pot deține alte funcții și nu pot desfășura alte activități, remunerate sau neremunerate, după cum urmează:

a) în cadrul autorităților sau instituțiilor publice;

b) în cadrul cabinetului demnitarului, cu excepția cazului în care funcționarul public este suspendat din funcția publică, în condițiile legii, pe durata numirii sale;

c) în cadrul regiilor autonome, societăților comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ, din sectorul public sau privat, în cadrul unei asociații familiale sau ca persoană fizică autorizată;

d) în calitate de membru al unui grup de interes economic.

(3) Funcționarii publici care, în exercitarea funcției publice, au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți comerciale sau alte unități cu scop lucrativ de natura celor prevăzute la alin. (2) lit. c) nu pot să-și desfășoare activitatea și nu pot acorda consultanță de specialitate la aceste societăți timp de 3 ani după ieșirea din corpul funcționarilor publici.

(4) Funcționarii publici nu pot fi mandatar ai unor persoane în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția publică pe care o exercită.

(5) În situația prevăzută la alin. (2) lit. b), la încheierea mandatului demnitarului, funcționarul public este reîncadrat în funcția publică deținută sau într-o funcție similară.

Completat de [Lege nr. 171/2004](#) in data de 23 mai 2004

Art. 95. - (1) Nu sunt permise raporturile ierarhice directe în cazul în care funcționarii publici respectivi sunt soți sau rude de gradul I.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul în care șeful ierarhic direct are calitatea de demnitar.

(3) Persoanele care se află în una dintre situațiile prevăzute la alin. (1) sau (2) vor opta, în termen de 60 de zile, pentru încetarea raporturilor ierarhice directe sau renunțarea la calitatea de demnitar.

(4) Orice persoană poate sesiza existența situațiilor prevăzute la alin. (1) sau (2).

(5) Situațiile prevăzute la alin. (1) și neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (3) se constată de către șeful ierarhic superior al funcționarilor publici respectivi, care dispune încetarea raporturilor ierarhice directe dintre funcționarii publici soți sau rude de gradul I.

(6) Situațiile prevăzute la alin. (2) și neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (3) se constată, după caz, de către primul-ministru, ministru sau prefect, care dispune încetarea raporturilor ierarhice directe dintre demnitar și funcționarul public soț sau rudă de gradul I.

Art. 96. - (1) Funcționarii publici pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistică.

(2) În situația funcționarilor publici care desfășoară activitățile prevăzute la alin. (1), documentele care alcătuiesc dosarul profesional sunt gestionate de către autoritatea sau instituția publică la care aceștia sunt numiți.

Art. 97. - (1) Funcționarul public poate candida pentru o funcție eligibilă sau poate fi numit într-o funcție de demnitate publică.

(2) Raportul de serviciu al funcționarului public se suspendă:

- a) pe durata campaniei electorale, până în ziua ulterioară alegerilor, dacă nu este ales;
- b) până la încetarea funcției eligibile sau a funcției de demnitate publică, în cazul în care funcționarul public a fost ales sau numit.

Art. 98. - (1) Funcționarii publici pot fi membri ai partidelor politice legal constituite.

(2) Funcționarilor publici le este interzis să fie membri ai organelor de conducere ale partidelor politice și să exprime sau să apere în mod public pozițiile unui partid politic.

(3) Funcționarii publici care, potrivit legii, fac parte din categoria înalților funcționari publici nu pot fi membri ai unui partid politic, sub sancțiunea destituirii din funcția publică.

CAPITOLUL IV

Alte conflicte de interese și incompatibilități

Art. 99. - (1) Persoanelor care exercită următoarele demnități publice și funcții publice de autoritate din cadrul autorităților și instituțiilor aflate exclusiv sub control parlamentar:

- a) membrii Curții de Conturi;
- b) președintele Consiliului Legislativ și președinții de secție;
- c) Avocatul Poporului și adjuncții săi;
- d) membrii Consiliului Concurenței;
- e) membrii Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare;
- f) guvernatorul, prim-viceguvernatorul, viceguvernatorii, membrii consiliului de administrație și angajații cu funcții de conducere ai Băncii Naționale a României;
- g) directorul Serviciului Român de Informații, primadjunctul și adjuncții săi;
- h) directorul Serviciului de Informații Externe și adjuncții săi;
- i) membrii Consiliului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor;
- j) membrii Consiliului Național al Audiovizualului;
- k) membrii consiliilor de administrație și ai comitetelor directoare ale Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune;
- l) membrii Colegiului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității;
- m) directorul general și membrii consiliului director al Agenției Naționale de Presă ROMPRES li se aplică dispozițiile art. 72 și regimul incompatibilităților prevăzut în prezentul titlu pentru miniștri și, respectiv, secretari de stat, precum și incompatibilitățile prevăzute în legi speciale.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistică.

(3) Dispozițiile art. 73 și 74 se aplică în mod corespunzător și persoanelor prevăzute la alin. (1) de către comisiile de specialitate ale Parlamentului.

(4) Persoanele care ocupă demnitățile publice și funcțiile publice de autoritate din cadrul autorităților și instituțiilor prevăzute la alin. (1), dacă se află într-un caz de incompatibilitate, vor informa, în termen de 15 zile, Biroul permanent al Camerei Deputaților și, respectiv, Senatului.

(5) În termen de 60 de zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (4), persoanele care exercită demnitățile publice și funcțiile publice prevăzute la alin. (1) vor opta între aceste funcții și cele care sunt incompatibile cu acestea, demisionând din funcția care a generat cazul de incompatibilitate.

(6) După expirarea termenului prevăzut la alin. (5), dacă starea de incompatibilitate continuă să existe, persoana care ocupă funcția sau demnitatea publică este considerată demisionată din această funcție. Demisia se aduce la cunoștința Camerei Deputaților și, respectiv, Senatului. Hotărârea Camerei prin care se constată demisia se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 100. - (1) Consilierilor prezidențiali și consilierilor de stat din Administrația Prezidențială li se aplică dispozițiile art. 72 și regimul incompatibilităților prevăzut în prezentul titlu pentru miniștri și, respectiv, secretari de stat.

(2) Consilierii prezidențiali și consilierii de stat din Administrația Prezidențială pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice.

(3) Dispozițiile art. 73 și 74 se aplică în mod corespunzător și persoanelor prevăzute la alin. (1) de către Președintele României.

(4) Procedurile de constatare a incompatibilităților pentru persoanele prevăzute la alin. (1) sunt cele stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare al Administrației Prezidențiale.

Completat de **articolul 1** din **Ordonanță de urgență nr. 40/2003** in data de **02 iunie 2003**

CAPITOLUL V

Reglementări privind magistrații

Art. 101. - Funcția de judecător și procuror este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

Art. 102. - Magistraților le este interzis:

- a) să desfășoare activități de arbitraj în litigii civile, comerciale sau de altă natură;
- b) să aibă calitatea de asociat, membru în organele de conducere, administrare sau control la societăți civile, societăți comerciale, inclusiv bănci sau alte instituții de credit, societăți de asigurare sau financiare, companii naționale, societăți naționale ori regii autonome;
- c) să desfășoare activități comerciale, direct sau prin persoane interpose;
- d) să aibă calitatea de membru al unui grup de interes economic.

Art. 103. - (1) Magistrații nu se subordonează scopurilor și doctrinelor politice.

(2) Magistrații nu pot să facă parte din partide politice ori să desfășoare activități cu caracter politic.

(3) Magistrații au obligația ca, în exercitarea atribuțiilor, să se abțină de la exprimarea sau manifestarea convingerilor lor politice.

Art. 104. - Magistraților le este interzisă orice manifestare contrară demnității funcției pe care o ocupă ori de natură să afecteze imparțialitatea sau prestigiul acesteia.

Art. 105. - (1) Magistraților le este interzis să participe la judecarea unei cauze, în calitate de judecător sau procuror:

- a) dacă sunt soți sau rude până la gradul IV inclusiv între ei;
  - b) dacă ei, soții sau rudele lor până la gradul IV inclusiv au vreun interes în cauză.
- (2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și magistratului care participă, în calitate de judecător sau procuror, la judecarea unei cauze în căile de atac, atunci când soțul sau ruda până la gradul IV inclusiv a magistratului a participat, ca judecător sau procuror, la judecarea în fond a acelei cauze.
- (3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se completează cu prevederile **Codului** de procedură civilă și ale **Codului** de procedură penală referitoare la incompatibilități, abținere și recuzare.

Art. 106. - (1) Judecătorul care devine avocat nu poate pune concluzii la instanța unde a funcționat, timp de 2 ani de la încetarea calității de judecător.

(2) Procurorul care devine avocat nu poate acorda asistență juridică la organele de urmărire penală din localitatea unde a funcționat, timp de 2 ani de la încetarea calității de procuror.

Art. 107. - Magistrații au obligația de a aduce de îndată la cunoștința președintelui instanței sau, după caz, a procurorului general în subordinea căruia funcționează orice ingerință în actul de justiție, de natură politică sau economică, din partea unei persoane fizice sau juridice ori a unui grup de persoane.

Art. 108. - (1) Încălcarea dispozițiilor art. 101-105 și 107 constituie abateri disciplinare și se sancționează, în raport cu gravitatea abaterilor, cu:

- a) suspendarea din funcție pe timp de maximum 6 luni;
- b) îndepărtarea din magistratură.

(2) Sancțiunile disciplinare se aplică de către Consiliul Superior al Magistraturii, potrivit procedurii stabilite în Legea **nr. 92/1992** pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Judecătorul sau procurorul sancționat cu îndepărtarea din magistratură nu poate ocupa nici o funcție de specialitate juridică timp de 3 ani.

Art. 109. - (1) Magistrații pot participa la elaborarea de publicații sau studii de specialitate, a unor lucrări literare ori științifice sau la emisiuni audiovizuale, cu excepția celor cu caracter politic.

(2) Magistrații pot fi membri ai unor comisii de examinare sau de elaborare a unor proiecte de acte normative, a unor documente interne sau internaționale.

Art. 110. - Dispozițiile art. 101-104, 107 și 109 se aplică în mod corespunzător și judecătorilor Curții Constituționale.

CAPITOLUL VI

Dispoziții comune

Art. 111. - (1) Persoanele care exercită demnitățile publice și funcțiile publice prevăzute în prezentul titlu vor depune o declarație de interese, pe propria răspundere, cu privire la funcțiile și activitățile pe care le desfășoară, cu excepția celor legate de mandatul sau funcția publică pe care o exercită.

(2) Funcțiile și activitățile care se includ în declarația de interese sunt:

- a)** funcțiile deținute în cadrul unor asociații, fundații sau alte organizații neguvernamentale ori partide politice;
- b)** activitățile profesionale remunerate;
- c)** calitatea de acționar sau asociat la societăți comerciale, inclusiv bănci sau alte instituții de credit, societăți de asigurare și financiare.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (1), care nu îndeplinesc alte funcții sau nu desfășoară alte activități decât cele legate de mandatul sau funcția pe care o exercită, depun o declarație în acest sens.

Modificat de articolul 2 din Ordonanță de urgență nr. 14/2005 în data de 09 martie 2005

Art. 112. - (1) Declarația de interese se depune în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi sau în termen de 15 zile de la data validării mandatului ori, după caz, de la data numirii în funcție.

(2) Persoanele care exercită demnitățile publice și funcțiile publice prevăzute în prezentul titlu vor actualiza declarațiile de interese ori de câte ori intervin schimbări care, potrivit art. 111 alin. (2), trebuie înscrise în aceste declarații. Actualizarea se face în termen de 30 de zile de la data începerii, modificării sau încetării funcțiilor sau activităților.

Art. 113. - (1) Declarațiile de interese sunt publice și se depun după cum urmează:

- a)** Președintele României, la șeful Cancelariei Administrației Prezidențiale;
- b)** deputații și senatorii, la secretarul general al Camerei din care aceștia fac parte;
- c)** consilierii prezidențiali și consilierii de stat din Administrația Prezidențială, la șeful Cancelariei Administrației Prezidențiale;
- d)** membrii Guvernului, secretarii de stat și subsecretarii de stat, la secretarul general al Guvernului;
- e)** persoanele care îndeplinesc funcții asimilate celei de ministru, secretar de stat sau subsecretar de stat, la secretarul general al autorității publice sub controlul căreia se află;
- f)** magistrații, la președintele instanței sau la conducătorul parchetului la care funcționează; președinții instanțelor și conducătorii parchetelor, la președinții instanțelor și, respectiv, conducătorii parchetelor superioare; președintele Curții Supreme de Justiție, procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție și procurorul general al Parchetului Național Anticorupție, la Consiliul Superior al Magistraturii;
- g)** prefectii și subprefectii, la secretarul general al prefecturii;
- h)** aleșii locali, la secretarul unității administrativ-teritoriale;
- i)** funcționarii publici, la compartimentul de resurse umane din cadrul autorităților publice, instituțiilor publice sau, după caz, al unităților din care fac parte.

(2) Numele persoanelor prevăzute la alin. (1), care, în mod nejustificat, nu depun declarația de interese potrivit art. 112, se publică pe paginile de Internet ale Parlamentului, Guvernului, ministerelor, celorlalte autorități ori instituții publice centrale, prefecturilor sau consiliilor județene, după caz.

(3) Evidența declarațiilor de interese se consemnează într-un registru special, denumit "Registrul declarațiilor de interese", al cărui model se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

Art. 114. - (1) Se interzice folosirea de către o persoană care exercită o demnitate publică sau o funcție publică dintre cele prevăzute în prezentul titlu, în interes privat, a simbolurilor care au legătură cu exercițiul demnității sau funcției sale.

(2) Se interzice folosirea sau permisiunea de a folosi numele însoțit de calitatea persoanei care exercită demnitățile publice și funcțiile publice prevăzute în prezentul titlu în orice formă de publicitate a unui agent economic român sau străin, precum și a vreunui produs comercial, național sau străin.

(3) Se interzice folosirea sau permisiunea de a folosi imaginea publică, numele, vocea sau semnătura persoanei care exercită demnitățile publice și funcțiile publice prevăzute în prezentul titlu pentru orice formă de publicitate privitoare la o activitate care aduce profit, cu excepția publicității gratuite pentru scopuri caritabile.

(4) Se interzice persoanelor care exercită o demnitate publică sau o funcție publică dintre cele prevăzute în prezentul titlu folosirea sau exploatarea directă sau indirectă a informațiilor care nu sunt publice, obținute în legătură cu exercitarea atribuțiilor, în scopul obținerii de avantaje pentru ei sau pentru alții.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Art. 115. - Alte cazuri de incompatibilități și interdicții sunt cele stabilite prin legi speciale.

Art. 116. - (1) Prefecții sunt obligați să verifice, în cel mult 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, situația tuturor aleșilor locali din județ. În acest scop, conducătorii autorităților și instituțiilor publice, precum și conducătorii oficiilor registrului comerțului de pe lângă tribunale sunt obligați să pună la dispoziția prefectului și a persoanelor împuternicite de acesta datele solicitate, necesare stabilirii persoanelor cărora le sunt aplicabile incompatibilitățile și interdicțiile prevăzute de prezentul titlu.

(2) Nerespectarea prevederilor alin. (1) atrage aplicarea de sancțiuni, potrivit legii.

Art. 117. - Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea **nr. 90/2001** privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 164 din 2 aprilie 2001, art. 30, art. 60 alin. (1) lit. b), art. 62, art. 72 alin. (2) lit. b), art. 131 și teza finală a art. 152 "iar consilierii în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi își vor exercita mandatul până la următoarele alegeri locale" din Legea administrației publice locale **nr. 215/2001**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 204 din 23 aprilie 2001, cu modificările și completările ulterioare, precum și Ordonanța de urgență a Guvernului **nr. 5/2002** privind instituirea unor interdicții pentru aleșii locali și funcționarii publici, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 2 februarie 2002, aprobată și modificată prin Legea **nr. 378/2002**.